

SÚČASNOSŤ A BUDÚCNOSŤ KRITICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

Peter MARCHEVKA¹

Kríza je produktívny stav. Človek z nej musí odstrániť iba príchut' katastrofy.

Max Frisch

SUMMARY:

"Infrastructure" was in last time definite mainly with reference to adequacy to defense of the state. Growing follicle threat international terrorism but leads to reinterpretation designation „infrastructure" in context national security. There is a change of to reappraisal to requisites individual element infrastructure of the state, that are or they will be consider inevitable at him existence as such and survival his inhabitant. These element infrastructure they will be consider "critical infrastructure". In report be described to genesis legal framework for creation system critical infrastructure up to the mark European Union and in Slovak Republic.

KEY WORD: security, infrastructure, critical infrastructure, terrorism, protection, defensive.

ÚVOD

Zrútenie infraštruktúry štátu môže ohroziť samotnú výrobu potravín, vykurovanie, priemyselnú výrobu a v podstate narušiť a rozvrátiť chod celej spoločnosti. Kolaps ktoréhokoľvek štátu môže mať za následok zlyhanie infraštruktúr v nadnárodnom rozsahu, resp. aj v širšom geografickom priestore, ktorý je navzájom prepojený rôznymi sieťami. Narušenie kľúčových objektov infraštruktúry z dôvodu teroristického útoku, prípadne iných dôvodov, ako napr. veľkej prírodnej katastrofy alebo technologickej havárie na území štátu by znamenalo vždy veľké straty na životoch a majetku, morálne škody alebo by viedlo k dezorganizácii spoločnosti ako celku.

Infraštruktúra v Slovenskej republike je vysoko zraniteľná a aj veľmi prepojená, navzájom i navonok a je nevyhnutná pre chod spoločnosti v 21. storočí. Teroristi dokázali, že sú schopní koordinovaných útokov v rovnaký čas na rôznych miestach. Plánujú útoky dlhodobo vopred, obhliadajú cieľ aj niekoľko rokov, zvažujú všetky faktory, aby „minimalizovali vlastnú námahu a maximalizovali zisk“.

Oblasť ochrany kritickej infraštruktúry je pre Slovenskú republiku novou oblasťou, v ktorej sa predpokladá dynamický vývoj. Aj preto Slovenská republika sa vo svojej bezpečnostnej stratégii zaviazala vytvoriť podmienky na zaručenie bezpečnosti kritickej infraštruktúry, predovšetkým pred teroristickými útokmi.

1. KRITICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

Bezpečnostná stratégia Slovenskej republiky okrem iného uvádza, že Slovenská republika prijme opatrenia na obmedzenie zraniteľnosti prvkov kritickej infraštruktúry, s dôrazom na informačné a komunikačné systémy a na minimalizáciu negatívnych následkov útokov na ne. Bude pokračovať v aktivitách zameraných na bezpečnosť a integritu informačných a komunikačných systémov, zvlášť systémov nevyhnutných pre bezpečný výkon základných funkcií štátu. Bude pokračovať v spolupráci so zahraničnými partnermi na aktivitách zvyšujúcich bezpečnosť systémov vzájomnej komunikácie a výmeny informácií, zvlášť v oblasti prenosu a ochrany utajovaných informácií. [1]

¹Peter Marchevka, Ing. PhD., Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, Sekcia obranného plánovania a manažmentu zdroj, Kutuzovova 8 Bratislava, e-mail: peter.marchevka@mod.gov.sk

Kritická infraštruktúra sa v doterajšom ponímaní stotožňovala s obrannou infraštruktúrou, ale nepostihovala celú kritickú infraštruktúru. Dokumenty, ktoré Bezpečnostná rada Slovenskej republiky prerokováala, súviseli predovšetkým s obrannou infraštruktúrou, pričom kritická infraštruktúra má špecifické postavenie, vzhľadom na to, že má prierezový charakter, nedá sa zaradiť do jedného sektoru. [2]

2. KONCEPCIA OCHRANY KRITICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY V SLOVENSKEJ REPUBLIKE.

Vláda Slovenskej republiky prerokovala a uznesením č. 120 zo 14. februára 2007 schválila na svojom rokovaní **Koncepciu ochrany kritickej infraštruktúry v Slovenskej republike**. V Koncepcii sa konštatovalo, že v Slovenskej republike nie je problematika kritickej infraštruktúry kodifikovaná v žiadnych právnych normách. V tejto oblasti nie sú zákonom ustanovené právomoci a zodpovednosť žiadnemu ústrednému orgánu štátnej správy a ani žiadnemu poradnému orgánu vlády Slovenskej republiky. Samosprávne kraje, mestá, obce a právnické osoby nemajú ustanovený svoj podiel zodpovednosti za plnenie úloh v tejto oblasti. Právomoci a povinnosti orgánov verejnej správy a tiež súkromnej sféry je potrebné legislatívne upraviť. [2]

Predmetná problematika bola doteraz chápaná v spojitosti s obrannou infraštruktúrou v zmysle zákona č. 319/2002 Z. z. o obrane Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

Vzhľadom na bezpečnostné riziká vznikla potreba riešiť problematiku ochrany a obrany kritickej infraštruktúry, t. j. najdôležitejších organizácií a inštitúcií, prenosových sústav, zariadení, služieb, informačných a komunikačných systémov, ktorých zničenie, narušenie alebo znefunkčnenie by spôsobilo čiastočné alebo úplné zlyhanie bezpečnosti štátu.

V nadväznosti na uvedené vznikla potreba sústrediť pozornosť na bezpečnostný výskum, najmä zo strednodobého až dlhodobého hľadiska, ktorého cieľom bude vytvorenie podmienok na zvýšenie úrovne ochrany a obrany prvkov kritickej infraštruktúry. V snahe splniť tento cieľ by mal bezpečnostný výskum:

- definovať riziká ohrozenia prvku kritickej infraštruktúry,
- poskytnúť praktické odporúčania alebo nástroje na:
- prevenciu pred pôsobením rizikových faktorov na prvky kritickej infraštruktúry,

- odvrátenie možnosti pôsobenia rizikových faktorov na prvky kritickej infraštruktúry alebo na systém ich ochrany a obrany.

Koncepcia s prihliadnutím na vývoj bezpečnostnej situácie bola z obsahového hľadiska prioritne zameraná na oblasť ochrany a obrany kritickej infraštruktúry pred terorizmom ako najvýznamnejším rizikovým faktorom. Akceptovala potrebu komplexného chápania ochrany, príp. obrany kritickej infraštruktúry pre ďalšie rizikové faktory, napr. prírodné katastrofy a živelné pohromy, priemyselné havárie, fyzické opotrebovanie objektov (sietí), nedostatok strategických zásob a surovín, použitie zbraní hromadného ničenia, organizovaný zločin, šírenie nákazlivých chorôb. Na elimináciu týchto rizikových faktorov sú spracované špecifické plány a postupy, koncepcia im preto nevenuje osobitnú pozornosť. [3]

Koncepcia stanovila sektory národnej infraštruktúry, u ktorých ak zlyhajú (reverzibilné alebo ireverzibilné) niektoré z ich funkcií v dôsledku teroristického útoku, spôsobia ohrozenie alebo narušenie niektorej z oblastí bezpečnosti štátu, napr. politického chodu štátu vrátane fungovania verejnej správy, obrany štátu, chodu hospodárstva štátu, života, zdravia alebo majetku obyvateľstva, dopravy, informačných a komunikačných systémov, životného prostredia.

Koncepciou navrhnutá ochrana a obrana prvkov kritickej infraštruktúry bola založená na zásadách, že:

1. ochrana a obrana kritickej infraštruktúry je v prvom rade národnou zodpovednosťou Slovenskej republiky a zároveň je súčasťou spoločného európskeho rámca,
 2. zodpovednosť za ochranu a obranu kritickej infraštruktúry nesie verejná správa (vláda, SIS, prokuratúra, súdy, ministerstvá a ÚOŠS, ozbrojené sily, bezpečnostné zbory atď.) spolu s vlastníkmi a prevádzkovateľmi jednotlivých prvkov kritickej infraštruktúry,
 3. informácie týkajúce sa ochrany a obrany kritickej infraštruktúry a ich výmena musia byť chránené pred zneužitím,
 4. nástroje ochrany a obrany sa stanovujú úmerne k úrovni daného rizika, pričom ochrana a obrana prvkov kritickej infraštruktúry má pozostávať z nasledovných segmentov:
- prevencia pred ohrozením,
 - zníženie rizika ohrozenia existencie a stability prvku,
 - odvrátenie útoku na prvok alebo na systém jeho ochrany a obrany,

- odstránenie následkov útoku na prvok alebo na systém jeho ochrany a obrany, reakcia alebo odpoveď na narušenie alebo zničenie prvku.[2]

Ochrana kritickej infraštruktúry je v stave permanentného ohrozenia bez výraznejších vonkajších prejavov, ktoré môžu mať rozličnú mieru závažnosti, a preto sa binárne chápanie (mier/vojna alebo stav ohrozenia) na ochranu kritickej infraštruktúry nedá dosť dobre použiť. Doterajšie snahy sa sústreďujú najmä na vnútroštátne aspekty, ale predovšetkým sa treba zamerať na hrozbu terorizmu voči kritickej infraštruktúre, na dopad bezpečnostných incidentov v jednom sektore na iné sektory, prepojenie slovenskej na Európsku infraštruktúru a podobne. Na základe týchto aspektov bola vypracovaná analýza a vypracovaný a vládou Slovenskej republiky uznesením číslo 185/2008 schválený **Národný program pre ochranu a obranu kritickej infraštruktúry v Slovenskej republike**.

3. NÁRODNÝ PROGRAM PRE OCHRANU A OBRANU KRITICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY V SLOVENSKEJ REPUBLIKE.

Národný program pre ochranu a obranu kritickej infraštruktúry spolu s koncepciou mali byť prvým stupňom k zvýšeniu pripravenosti Slovenskej republiky čeliť hrozbám pre kritickú infraštruktúru. Ďalším významný krokom podľa programu mala byť príprava legislatívy a rozpracovanie samotného programu do konkrétnych úloh s kvantifikáciou nutných finančných dopadov na štátny rozpočet počnúc rokom 2009. Do úvahy mala byť zobrať pripravovaná európska legislatíva.

Materiál ustanovil **zainteresované subjekty** pre riešenie otázok ochrany a obrany kritickej infraštruktúry v Slovenskej republike, ktorými sú:

- Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky,
- Ministerstvo financií Slovenskej republiky,
- Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky,
- Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky,
- Ministerstvo obrany Slovenskej republiky,
- Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky,
- Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky,

- Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky,
- Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky,
- Úrad jadrového dozoru Slovenskej republiky,
- Správa štátnych hmotných rezerv Slovenskej republiky,
- Národná banka Slovenska a Slovenská informačná služba.

Boli stanovené 3 hlavné úlohy, ktoré mali zainteresované subjekty plniť:

1. Spracovať a predložiť na rokovanie Bezpečnostnej rady Slovenskej republiky a na rokovanie vlády Slovenskej republiky Harmonogram plnenia opatrení na ochranu a obranu kritickej infraštruktúry v Slovenskej republike.
2. Vytvoriť medzirezortný program na finančné zabezpečenie plnenia opatrení pre ochranu a obranu kritickej infraštruktúry v Slovenskej republike.
3. Ustanoviť národného gestora pre oblasť ochrany a obrany kritickej infraštruktúry.[4]

V materiáli bolo konštatované, že finančné zabezpečenie ochrany a obrany kritickej infraštruktúry nie je možné v súčasnej dobe kvantifikovať. Je to z dôvodu, že problematika ochrany a obrany kritickej infraštruktúry nie je v súčasnej dobe legislatívne upravená a nie sú jednoznačne určené úlohy rezortom a ostatným ústredným orgánom štátnej správy. Kvantifikovať výdavky na plnenie úloh ochrany a obrany kritickej infraštruktúry bude možné až po schválení zákona a jeho rozpracovaní na podmienky v jednotlivých rezortoch a ostatných ústredných orgánoch štátnej správy v harmonograme plnenia opatrení.[4] Ďalej bolo konštatované, že s účinnosťou od roku 2009 pre finančné zabezpečenie plnenia opatrení ochrany a obrany kritickej infraštruktúry je potrebné vytvoriť medzirezortný program. Nakoľko jednotlivé sektory a podsektory sú prevažne v súkromnom vlastníctve, budú výdavky štátu zamerané v prevažnej miere na organizačné zabezpečenie a informačné technológie v procese riadenia opatrení súvisiacich s ochranou a obranou kritickej infraštruktúry v Slovenskej republike.

4. ZÁKON O KRITICKEJ INFRAŠTRUKTÚRE

Zákon č. 45/2011 o kritickej infraštruktúre implementoval do právneho poriadku Slovenskej republiky smernicu Rady 2008/114/ES z 8. decembra 2008 o identifikácii a označení európskych kritických infraštruktúr a zhodnotení potreby zlepšiť ich ochranu.

Zákonná úprava mala vychádzať z **Koncepcie kritickej infraštruktúry v Slovenskej republike a spôsobe jej ochrany a obrany** schválenej uznesením vlády Slovenskej republiky č. 120/2007 a z **Národného programu pre ochranu a obranu kritickej infraštruktúry v Slovenskej republike** schváleného uznesením vlády č. 185/2008.

Zákon upravuje problematiku identifikácie kritickej infraštruktúry relevantnej iba z hľadiska **hospodárskych záujmov** štátu.

Cieľom zákona je v súlade s uvedenou smernicou a spomenutými dokumentmi vlády skvalitniť doterajšiu ochranu časti kritickej infraštruktúry, ktorej narušenie alebo zničenie by mohlo spôsobiť závažné negatívne dôsledky na riadny chod hospodárstva Slovenskej republiky a v určitých prípadoch aj v inom členskom štáte Európskej únie. Úpravou jednotného procesu identifikácie jednotlivých sektorov kritickej infraštruktúry podľa ustanovených kritérií a posudzovania rizika ich ohrozenia sa má zdokonaľiť bezpečnosť najdôležitejšej hospodárskej infraštruktúry, a tým zároveň minimálne zachovať doterajšiu úroveň kvality života a ochrany obyvateľov Slovenskej republiky z ekonomického a sociálneho hľadiska.

V obsahu zákona sa zohľadňuje skutočnosť, že niektorá strategicky významná infraštruktúra z hľadiska plnenia základných funkcií štátu je predmetom ochrany a obrany podľa doteraz už platných právnych predpisov, napríklad na úseku obrany štátu **obranná infraštruktúra** podľa zákona číslo **319/2002 o obrane Slovenskej republiky** v znení neskorších predpisov.[5]

5. OBRANNÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Bezpečnostná stratégia Slovenskej republiky v kapitole 8., Obrana štátu, vláda Slovenskej republiky deklaruje, že bude budovať a udržiavať primeranú obrannú infraštruktúru a vytvárať podmienky na jej

ochranu a obranu a fungovanie v krízových stavoch.

Zákon číslo 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov vo všeobecnosti ustanovuje, že ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy v rozsahu vymedzenej pôsobnosti zodpovedajú za úlohy obrany a vytváranie podmienok na realizáciu požiadaviek zabezpečovania príprav na obranu a ochranu.

Zákon č. 319/2002 Z. z. o obrane Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov ustanovuje úlohy ministerstvom, ostatným ústredným orgánom štátnej správy a ďalším orgánom štátnej správy s celoštátnou pôsobnosťou, krajským úradom, obvodným úradom, obciam a vyšším územným celkom na úseku obrany štátu.

Definuje pojem **obranná infraštruktúra**, ktorú tvoria pozemky, stavby, budovy a zariadenia, telekomunikačné, energetické a dopravné systémy, informačné siete a zásoby štátnych hmotných rezerv, ktoré slúžia v čase vojny alebo vojnového stavu na **zabezpečenie obrany štátu**.

5.1. Objekty osobitnej dôležitosti a ďalšie dôležité objekty

V rámci prípravy na obranu štátu je ustanovená povinnosť Ministerstvu obrany Slovenskej republiky vykonávať výber a zaradenie prvkov obrannej infraštruktúry do kategórie **objektov osobitnej dôležitosti** alebo do kategórie **ďalších dôležitých objektov** pre obranu štátu a určiť spôsob ich ochrany a obrany.

Aktualizácia zaradenia prvkov obrannej infraštruktúry do jednotlivých kategórií a spôsob ich ochrany a obrany je vykonávaná každoročne k 31. augustu.

V zozname zaradenia je uvedený spôsob ochrany a obrany prvku obrannej infraštruktúry v čase bezpečnosti, výnimočnom stave, vojnovom stave, v čase vojny a v boji proti terorizmu.

Prílohou zoznamu je **Metodické usmernenie na zabezpečenie ochrany a obrany objektov obrannej infraštruktúry zaradených do kategórie objektov osobitnej dôležitosti a do kategórie ďalších dôležitých objektov**. Metodické usmernenie poskytuje vlastníkom a správcom strategických objektov metodickú pomoc pri zabezpečovaní ochrany

kategorizovaných objektov a spresňuje hlavné zásady a súčinnosťné otázky pri obrane strategických objektov. Ide o opatrenia, ktoré sú vykonávané v stave bezpečnosti a za krízovej situácie na zabezpečenie funkčnosti strategických objektov, ktoré sú nevyhnutné na obranu štátu.

Cieľom je zaistiť, aby sa ochrana týchto objektov zabezpečovala s využitím moderných technológií, ale najmä aby boli elektronické zabezpečovacie systémy ochrany objektov osobitnej dôležitosti prepojené na pult centralizovanej ochrany Policajného zboru za účelom vykonania efektívneho zákroku predurčených síl a prostriedkov v prípade narušenia objektu.

Ustanovuje, že fyzickú ochranu objektu môžu vykonávať civilné bezpečnostné služby, vlastní zamestnanci správcu alebo vlastníka objektu a vyčlenení príslušníci Policajného zboru Slovenskej republiky.

Spresňuje požiadavky na mechanické zábranné prostriedky, ktoré majú byť vybudované tak, aby ich nebolo možné neoprávnene prekonať v čase kratšom, ako je čas potrebný na spoľahlivú detekciu a spozorovanie narušiteľa priemyselnou televíziou alebo členmi fyzickej ochrany.

Na koordináciu systému ochrany objektu ustanovuje požiadavky na riadiace centrum.

V druhej časti usmernenia sú ustanovené podmienky, za akých sa vykonáva obrana objektu. Z dôvodu, že po začatí obrany za objekt zodpovedá veliteľ objektu, vymedzuje súčinnosťné otázky medzi ním a zamestnancami, ktorí sú prítomní v objekte.

V záverečnej časti usmernenie je ustanovený rozsah dokumentácie, ktorá sa vedie na zabezpečenie ochrany a obrany objektov. Plány ochrany a obrany objektov sú utajovanou skutočnosťou. Informácie z týchto plánov sú citlivé informácie a nesprístupňujú sa podľa osobitného predpisu.

5.2. Podpora hostiteľskej krajiny

Na vytvorenie predpokladov na zabezpečenie obrany štátu a na plnenie záväzkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o spoločnej obrane proti napadnutiu a z ďalších medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná, je udržiavaná spôsobilosť príslušnej obrannej infraštruktúry na podporu obrany štátu.

Za týmto účelom je vypracovaný **Katalóg národných spôsobilostí pre podporu hostiteľskej krajiny**, ktorý je každoročne aktualizovaný a zasielaný na veliteľstvo síl

NATO v Európe - **Supreme Headquarters Allied Powers Europe (SHAPE)**.

Podpora zo strany hostiteľskej krajiny – Host Nation Support je definovaná ako civilná a vojenská pomoc poskytovaná v mieri, kríze, alebo vo vojne hostiteľskou krajinou spojeneckým silám a organizáciám NATO, ktoré prechádzajú územím hostiteľskej krajiny alebo sú na ňom rozmiestnené.

Slovenská republika ako hostiteľská krajina poskytuje podporu v čo najširšom možnom rozsahu v súlade s národnou legislatívou, národnými prioritami a aktuálnymi kapacitami, ktoré má k dispozícii.

Podpora hostiteľskej krajiny je plánovaná:

- V čase **mieru**, kedy sa bude zabezpečovať najmä pobyt síl NATO na území Slovenskej republiky pri cvičeniach alebo výpomoci vo výnimočnom alebo núdzovom stave.
- Pri **tranzite** krajinou pred vykonaním operácie mimo územie Slovenskej republiky.
- V prípade **vojenskej operácie** NATO na území Slovenskej republiky.

V prípade vojenskej operácie si zo strany Slovenskej republiky bude vyžadovať najvyššiu úroveň podpory ako hostiteľskej krajiny v situácii pravdepodobného prechodu hospodárstva Slovenskej republiky na vojnový stav so zvýšenými požiadavkami na podporu rozvinutých Ozbrojených síl Slovenskej republiky a súbežným narušovaním hospodárstva nepriateľskými akciami a jeho bojovou činnosťou.

ZÁVER

Infraštruktúra Slovenskej republiky je podobná ako infraštruktúra iných štátov - doprava, energetika, chemický priemysel, obranný priemysel, výroba a transport nebezpečných látok, informačné technológie a telekomunikácie, finančné inštitúcie a poisťovne, zásobovanie pitnou vodou, potravinami, zdravotné a záchranné služby, odstraňovanie odpadu, štátna administratíva, verejná správa, súdy, polícia, ozbrojené sily, colná správa, médiá, výskumné a vzdelávacie inštitúcie, národné kultúrne pamiatky. Každá zo súčastí infraštruktúry spadá do pôsobnosti niektorého z ústredných štátnych orgánov, resp. orgánov miestnej samosprávy.

Pri spracovaní **Koncepcie ochrany a obrany kritickej infraštruktúry** si vláda Slovenskej

republiky prostredníctvom spracovateľa stanovila riešiť „**kritickú infraštruktúru**“ ako **komplex**, ktorý sa s prihliadnutím na vývoj bezpečnostnej situácie prioritne zameria na oblasť ochrany a obrany kritickej infraštruktúry pred terorizmom ako najvýznamnejším rizikovým faktorom.

Zákona č. 45/2011 Z. z. o ochrane kritickej infraštruktúry vytvára základný rámec na riešenie problematiky ochrany kritickej infraštruktúry v Slovenskej republike.

Účelovo kodifikuje novú terminológiu a stanovuje sektory národnej infraštruktúry.

Má a priori cieľ zameraný na **skvalitnenie** doterajšej ochrany časti kritickej infraštruktúry, ktorej narušenie alebo zničenie by mohlo spôsobiť závažné negatívne dôsledky **iba na riadnom chode hospodárstva** Slovenskej republiky.

Úlohy riadenia majú odlišný charakter, rozsah aj význam na jednotlivých stupňoch riadenia a v jednotlivých obdobiach riešenia krízovej situácie. Z týchto dôvodov jednotlivé úrovne krízového manažmentu sa od seba odlišujú obsahom i rozsahom plnených úloh, rozsahom právomocí a možnosťami použitia síl

a prostriedkov, ako aj vzťahom k jednotlivým obdobiam krízových situácií.

Z týchto dôvodov pri identifikácii a ochrane kritickej infraštruktúry absentujú úrovne riadenia:

- **medzinárodná** - nadnárodná úroveň krízového manažmentu (OSN, NATO, OBSE, EÚ)
- **národná** – štátna úroveň krízového manažmentu,
- **regionálna** – krajská (VÚC), obvodná úroveň krízového manažmentu,
- **miestna** – obecná, mestská úroveň krízového manažmentu.

V dôsledku toho, že zákon:

- ustanovuje organizáciu a pôsobnosť **iba orgánov štátnej správy** na úseku kritickej infraštruktúry,
- **neustanovuje závažné kritéria pre určenie prvku** sektora kritickej infraštruktúry za prvok kritickej infraštruktúry,
- **neustanovuje** nástroje na ochranu a obranu prvkov kritickej infraštruktúry, bude úroveň zabezpečenia jednotlivých komponentov rôzna a celková úroveň ochrany kritickej infraštruktúry, okrem objektov obrannej infraštruktúry, bude nedostatočná.

LITERATÚRA

- [1] NOVÁK, L. a kol.: Plánovanie zdrojov na riešenie krízových situácií – vysokoškolská učebnica. Bratislava, VŠMEVS 2010. 308 s. 40%. ISBN 978-80-970272-4-7.
- [2] Bezpečnostná stratégia Slovenskej republiky, Národná rada Slovenskej republiky, Bratislava 2005.
- [3] Koncepcia kritickej infraštruktúry v Slovenskej republike a spôsob jej ochrany a obrany, vláda Slovenskej republiky, uznesenie č. 120/2007, Bratislava 2007.
- [4] Marchevka P.: Súčasná a budúca kritická infraštruktúra v Slovenskej republike - In.: Zborník z vedeckej konferencie s medzinárodnou účasťou – Riešenie regionálnych disparít a nerovnovážnych stavov v prírodnom a hospodárskom prostredí, Slovenská akadémia pôdohospodárskych vied, ISBN 978-80-89458-02-8, Veľká Lomnica 2009.
- [5] Národný program pre ochranu a obranu kritickej infraštruktúry v Slovenskej republike, vláda Slovenskej republiky, uznesenie č. 185/2008, Bratislava 2008.
- [6] Zákona č. 45/2011 Z. z. o ochrane kritickej infraštruktúry,
- [7] Oznámenie Komisie Rade a Európskemu Parlamentu - Ochrana najdôležitejšej infraštruktúry v boji proti terorizmu KOM/2004/0702 v konečnom znení, Brusel 2004.
- [8] Predbežné stanovisko k návrhu smernice Rady o identifikácii a označení európskej kritickej infraštruktúry a o zhodnotení potreby zlepšiť jej ochranu - EÚ tlač: 2006/0276 (CNS), Brusel 2006.
- [9] Smernice Rady 2008/114/ES z 8. decembra 2008 o identifikácii a označení európskych kritických infraštruktúr a zhodnotení potreby zlepšiť ich ochranu (Ú. v. EÚ, L 345/75, 23.12.2008), Brusel 2008